

BÖLÜM 35

Atriyal Fibrilasyonda Cinsiyet Etkisi

Mehrek BAHRAMİSHAD ¹

GİRİŞ

Atriyal Fibrilasyon özellikle son dönemlerde 24 saatlik bireysel ritim izleme cihazlarının yaygınlaşması ile daha sık ve kolay tanı alabilen bir ritim bozukluğudur. Geçmişten günümüze olduğu gibi en sık görülen ve hastaneye yatışların üçte birinden sorumlu olan bu aritmi, gerek inme, kalp yetmezliği ve tekrarlayan hastane yatışları, gerekse ölüm veya ömür boyu pahalı tedavilere gereksinim duyulması nedeni ile sağlık harcamalarının artışına sebep olmaktadır. Aynı zamanda hem bireysel hem toplumsal olarak büyük bir ekonomik kayba sebep olan kardiyak patolojilerden biridir.

Her iki cinsiyette yaşın ilerlemesi ile bu hastalığın riski artmaktadır. Ancak günümüzde kesin sebebi tam açıklanamamış ve sadece kuvvetle muhtemel ihtimallere dayandırılmış savlar vardır.

Kadınların yaşam kalitesinin Atriyal fibrilasyonda daha fazla etkilendiği ve daha ağır komplikasyonlar yaşadıkları genel kanaat olarak kabul edilmektedir. Kimi çalışmalar aslında risk

faktörlerine göre eşleştirme yapıldığında kadınlarda inme riskinin erkeklerden fazla olmadığını öne sürülmüş olsa da (10), kimi görüşler kadınlarda sol atiyumda fibrozis olgusunun daha yaygın gözlenmesinin geçici iskemik atak (TİA) ve de inme (Stroke) yüzdelerinin artışından mesul olduğu yönündedir.(2)

Mortalite konusunda ise Atrial Fibrilasyon varlığının, erkeklere nazaran sağkalım oranları yüksek olan kadın cinsiyetinde, beklenenin aksine ibreleri dezavantaj yönüne çevirmektedir.

Toplamda 4.300.000 katılımcı ve otuz çalışmadan sonuçlanan epey kapsamlı bir metaanalizde Atriyal Fibrilasyona bağlı mortalite riskinin kadınlarda erkeklerden 1,8 kat yüksekliği ortaya konulmuş ve tüm nedenlere ve kardiyovasküler nedenlere bağlı kadın ölümleri, kalp yetmezliği ,kardiyak olay ve inme oranlarının da erkeklerden fazla olduğu lehine sonuçlanmıştır .(3)

Çoğu çalışma ve metaanalizleri kadınlarda Atrial Fibrilasyona bağlı inme riskinin erkeklerden %20-30 düzeyinde daha fazla gözlendiğini

¹ Uzm. Dr. Schah Wellness, drmehrekbahramishad@gmail.com

KAYNAKLAR

- Schnabel RB, Yin X, Gona P, Larson MG, Beiser AS, McManus DD, et al. 50 year trends in atrial fibrillation prevalence, incidence, risk factors, and mortality in the Framingham Heart Study: a cohort study. *Lancet* 2015;386:154-62.
- Akoum N, Mahnkopf C, Kholmovski EG, Brachmann J, Marrouche NF. Age and sex differences in atrial fibrosis among patients with atrial fibrillation. *Europace* 2018;20:1086-1092 .
- Emdin CA, Wong CX, Hsiao AJ, Altman DG, Peters SA, Woodward M, et al. Atrial fibrillation as risk factor for cardiovascular disease and death in women compared with men: systematic review and meta-analysis of cohort studies. *BMJ* 2016;532:h7013.
- Gleason KT, Dennison Himmelfarb CR, Ford DE, Lehmann H, Samuel L, et al. Association of sex, age and education level with patient reported outcomes in atrial fibrillation. *BMC cardiovascular disorders* 2019;19:85.
- Magnussen C, Ojeda FM, Wild PS, Sorensen N, Rostock T, Hoffmann BA, et al. Atrial Fibrillation Manifestations Risk Factors and Sex Differences in a Population-Based Cohort (From the Gutenberg Health Study). *The American Journal of Cardiology* 2018;122:76-82.
- Marzona I, Proietti M, Farcomeni A, Romiti GF, Romanazzi I, Raparelli V, et al. Sex differences in stroke and major adverse clinical events in patients with atrial fibrillation: A systematic review and meta-analysis of 993,600 patients. *International journal of cardiology* 2018;269:182-191.
- Yong CM, Tremmel JA, Lansberg MG, Fan J, Askari M, Turakhia MP. Sex Differences in Oral Anticoagulation and Outcomes of Stroke and Intracranial Bleeding in Newly Diagnosed Atrial Fibrillation. *Journal of the American Heart Association* 2020;9:e015689.
- Loikas D, Forslund T, Wettermark B, Schenck-Gustafsson K, Hjemdahl P, von Euler M. Sex and Gender Differences in Thromboprophylactic Treatment of Patients With Atrial Fibrillation After the Introduction of Non-Vitamin K Oral Anticoagulants. *American Journal of Cardiology* 2017;120:1302-1308.
- Moseley A, Doukky R, Williams KA, Jaffer AK, Volgman AS. Indirect Comparison of Novel Oral Anticoagulants in Women with Nonvalvular Atrial Fibrillation. *Journal of women's health* 2017;26:214-221.
- Renoux C, Coulombe J, Suissa S. Revisiting sex differences in outcomes in non-valvular atrial fibrillation: a population-based cohort study. *European heart journal*. 2017;38:1473-1479.
- Rienstra M, Van Veldhuisen DJ, Hagens VE, Rancho AV, Veeger NJ, Crijns HJ et al. Gender-related differences in rhythm control treatment in persistent atrial fibrillation: data of the Rate Control Versus Electrical Cardioversion (RACE) study. *Journal of the American College of Cardiology* 2005;46:1298-306.
- Forleo GB, Tondo C, De Luca L, Dello Russo A, Cassella M, De Sanctis V, et al. Gender-related differences in catheter ablation of atrial fibrillation. *Europace* 2007;9:613-20.
- Javed S, Gupta D, Lip GYH. Obesity and atrial fibrillation: making inroads through fat. *Eur Heart J Cardiovasc Pharmacother* 2021 Jan 16;7(1):59-67.
- Mukai Y, MD, PhD. Sex Differences in Atrial Fibrillation. *Circulation Journal*. *Circ J* 2022;86:1217-1218. Doi:10.1253/circj.CJ-21-1072
- January CT, Wann LS, Calkins H, et al. 2019 AHA/ACC/HRS focused update of the 2014 AHA/ACC/HRS guideline for the management of patients with atrial fibrillation : a report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Clinical Practice Guidelines and the Heart Rhythm Society. *J Am Coll Cardiol* 2019;74:104-32.
- Marielle Kloosterman. Sex-related differences in risk factors, outcome, and quality of life in patients with permanent atrial fibrillation: result from the RACE II Study. *Europace* (2020) 22,1619-1627. Doi: 10.1093/europace/euz 300.
- Volgman et al. Sex and Race/Ethnicity Differences in AF. *JACC* vol. 74, NO.22,2019. December 3,2019:2812-5.
- Wong et al. Sex-Related Differences in Atrial Remodeling in Patients With Atrial Fibrillation: Relationship to Ablation Outcomes. *Circulation: Arrhythmia and Electrophysiology*.2022;15:e009925.DOI:10.1161/CIRCEP.121.009925.
- Dr.Aslı Atar ,Atriyal Fibrilasyon.Türk Kardiyoloji Derneği Kadın ve Kalp Sağlığı Alt Kurulu KK bülteni Yıl:2022, Sayı:1
- Cemile Handan Mısırlı,Fusun Mayda Domaç, Tamer Bayram. Women Sex Importance in Stroke Patients with Atrial Fibrillation. *Türk Beyin Damar Hast Derg*.2014;20(2):47-51
- Dr. Hüseyin Uyarel,Dr.Altan Onat, Dr.Hüsnüye Yüksel, Dr.Günay Can,Dr.Serkan Ordu,Dr.Dursun Dursunoğlu. Türk halkında kronik atriyal fibrilasyon insidansı, prevalansı ve mortalitesine ilişkin tahminler. *Arch Turk Soc Cardiol* 2008;36(4):214-222